

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO – MARCH 15 2016 • Vol. CVII Nr. 31 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03-14-2016

ŠIAME NUMERYJE:

Nepriklausomybės diena
Vakarų krante – 4 psl.

Iš mugės šurmulio – į istorinę
šventovę – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė Čikagoje

penktą kartą vyko milijonų lankomame laisvalaikio centre Navy Pier

Nepriklausomybės šventėje Navy Pier šiemet kaip niekad buvo gausu šokėjų.

Jono Kuprio nuotraukos

Sekmadienį, kovo 13 d., Čikagos Navy Pier vykusioje penktoje kasmetinėje Lietuvos nepriklausomybės šventėje „Celebrate Lithuanian Independence“ apsilankė rekordinis skaičius dalyvių: gausi lietuvių bendruomenė ir antra tiek amerikiečių bei Čikagą lankančių turistų. Vis labiau populiarėjanti lietuviška šventė šiemet buvo ištis kūrybinga, pilna netikėtų sąsajų tarp tradicijos ir šiuolaikiškumo, individualaus ir bendro, lietuviško ir nebūtinai.

Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje bei laisvalaikio ir pramogų centro Navy Pier surengtoje šventėje dalyvavo Čikagoje reziduojančio diplomatinio korpuso bei JAV institucijų atstovai. Šventės svečius sveikino LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Ilinojaus valstijos gubernatoriaus Bruce Rauner bei miesto mero Rahm Emanuel laiškus perskaitė jų atstovai.

– 2 psl.

Istorinę lietuvių šventovę puoš Šv. Brunono mozaika

Čikagoje besilankantis Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas sekmadienį Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje pašventino mozaiką su Šv. Brunono atvaizdu. Kaip sakė šios šventovės klebonas kun. Jaunius Kelpšas, Saksonijos Querfurto miesto vyskupas Brunonas (Bonifacas) daugiau kaip prieš tūkstantį metų pirmasis atkeliavo į Baltų žemes su Evangelijos žinia apie mylintį ir gailestingą Dievą. Mūsų protėviai tuomet nebuvo pasirengę priimti šią žinią, ir Brunonas tapo kankiniu vardan Dievo gailestingos meilės.

Dailininkės Ados Sutkuvienės sukurta Šv. Brunono mozaiką bažnyčiai dovanojo dr. Linas ir Rima Sidriai.

„Draugo“ info

Iš k.: Rima Sidrienė, dr. Linas Sidrys, dail. Ada Sutkuvienė, arkivyskupas Gintaras Grušas ir kun. Jaunius Kelpšas.

L. ir R. Sidrių archyvo nuotr.

Moters instinktas vertas didžiųjų žmonių įžvalgumo – Honoré de Balzac

Lietuvos Nepriklausomybės šventė Čikagoje

Atkelta iš 1 psl.

Festivalio meninė programa šiais metais buvo turtinga tradicinių lietuviškų motyvų: kanklių skambesio, liaudies dainų, tautinių šokių, spalvingų folklorinių kostiumų, o kartu ir šiuolaikiškos džiazos bei pasaulio muzikos, supynusios lietuviškus ir ispaniškus flamenko motyvus. Renginio viešnia Kristina Kuprytė žavėjo klausytojus virtuozišku įvairaus žanro kūrinių atlikimu kanklėmis; ji grojo ne tik solo, bet ir prisijungė prie kitų atlikėjų, atskleidama netikėtas lietuviško instrumento galimybes. Lietuvių liaudies kultūros centras specialiai šventei Čikagoje atsiuntė kruopščiai ekspertų atkurtų visų Lietuvos regionų tautinių kostiumų kolekciją, kurią teatralizuotai pristatė teatro sambūrio „Žaltvykslė“ (rež. I. Čiapai-tė) aktoriai, skambant „Dainavos“ choro (vad. D. Polikaitis) atliekamoms liaudies dainomis. Šių metų liepos mėnesį vyksiančiai XV Lietuvių tautinių šokių šventei besiruošiantys Čikagos apylinkių šokių ansambliai surengė išpūdingą koncertą. Žiūrovams lietuviškus šokius šoko tiek mažieji „Lietuvos vyčiai“ (vad. L. Ringus) ir „Rusnės“ (vad. N. Černiauskienė) šokėjai, tiek „Grandies“ (vad. D. Bilaišytė-DeMuth ir G. Grinkevičius) jaunimas, tiek „Laumės“ (vad. V. Indri-lūnas) ir „Suktinio“ (vad. G. Elekšy-tė-Knieža) suaugusieji. Programoje pasirodė ir moksleivių kanklių an-samblis „Gabija“ (vad. G. Razumienė). Šventinę programą užbaigė drąsus lietuviškos pasaulio muzikos (world music) projektas, kuriame susipynė lietuviški ir ispaniški flamenko mu-zikos sąskambiai ir šokio judesiai. Projekto autoriaus Kęstučio Stan-čiausko kūrybinę idėją įgyvendino grupė „Streedancer“, vokalistė Alde-gunda, kanklininkė Kristina Kuprytė, lietuvių tautinių šokių grupė „Sukti-nis“ bei flamenko muzikos ir šokio grupė „Flamenco Andaluz“.

Lietuvių dailės muziejus kvietė visus Nepriklausomybės šventės da-lyvius ir žiūrovus jungtis į bendrą meno projektą ir kartu kurti mozaiką „Pražydusi trispalvė“. Svečiai savo rankomis iš molio gamino mažas tri-mates plokšteles, kurios vėliau pražys simbolinėje trispalvėje mozaikoje Pa-saulio lietuvių centre Lemonte. Pro-jekto vadovė-keramikė Sonata Kazi-mieraitienė, turinti didelę patirtį mo-zaikų kūrime JAV ir Lietuvoje, o jos pagalbininkai – LDM galerijos „Siela“ nariai bei meną studijuojantys lietu-viai studentai. Parodą apie Dainų šventes Šiaurės Amerikoje pristatė Lituanistikos tyrimo ir studijų centras. Čikagos, Gedimino, Maironio ir Rasos

Universali muzikinė kalba: kanklininkė K. Kuprytė, dainininkė Aldegunda, džiazos muzikantas K. Stančiauskas su grupe „Streetdancer“ ir flamenko atlikėjai.

lituanistinės mokyklos mokytojos ir praktikantės kvietė mažuosius renginio dalyvius pačius pasigaminti lietuviškų suvenyrų. Pirmą kartą lankytojai turėjo galimybę susikurti savo nuotrauką, vilkint pasirinktą lietuvišką tautinį kostiumą.

Renginio metu tradiciškai vyko verslo, meno, tautodailės bei nepelno siekiančių lietuviškų organizacijų mugė, kurioje dalyvavo Lietuvių tautodailės institutas Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejus, menininkai: Agnė Sabonis, Jolanta Koller, Ramutė Strauka, Bronius Ilevičius, Evelina Mainer ir kiti. Įmonė „Food Depot International“ siūlė puikių iš Lietuvos importuojamų saldumynų ir šokolado, „Monique Boutique“ – lietuvių dizainerių sukurtų papuošalų. Savo veiklą mugėje pristatė JAV Lietuvių Bendruomenė, Vydūno fondas, laikraštis „Draugas“, Lietuvių opera Čikagoje, Pasaulio lietuvių meno taryba bei Čikagos apylinkių lietuvių Rotary klubas. Taip pat pristatytas pagal Rūtos Šepetytės bestselerį „Tarp pilkų debesų“ kuriamo filmo „Ashes in the Snow“ projektas, buvo pardavinėjami bilietai į penkiolikąją Lietuvių tautinių šokių šventę, lietuviškų patiekalų siūlė restoranas „Kunigaikščių užėiga“.

Generalinis konsulas nuoširdžiai dėkoja filmuotojams Š. Daugirdui ir M. Motekaičiui („Elevant Productions“), fotografei S. Šcedrinai („Studio Light“) ir visiems prisidėjusiems prie šventės paruošimo bei įgyvendinimo.

LR generalinio konsulato
Čikagoje informacija

„Svajonės“ choristės dainuoja į šventę susirinkusiems svečiams.

Ar pažįstate „Dainavos“ vadovą Darių Polikaitį ir ansambličius?

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Nežinau, ar išeivija yra atkreipusi dėmesį į Lietuvos žmonių šventes. Greičiausiai ne, nes tai toks subtilus dalykas, kurio iš paviršiaus gal ir nepastebėsi.

Sovietiniais laikais valstybinių švenčių didžioji dauguma visuomenės (manychiau, 80 proc.) nešvėsdavo, tai buvo tiesiog laisvos nuo darbo dienos. Švėsdavo (darbo šventę – gegužės 1-ąją ir spalio revoliucijos metines – lapkričio 7-ąją), žinoma, visi rusai ir gal didieji pareigūnai. O visa darbo liaudis, pvz., gegužės pirmąją, skubėdavome į kaimus sodinti tėvams bulvių arba knistis savo kolektyvinio sodo sklypelyje. Lapkričio septintąją būdavo proga susitvarkyti sodus – sugrėbti lapus, sukasti žemę kitų metų sėjai ir kt. Tie, kurie neturėdavo žemės ir kaimo, tiesiog ilsėdavosi. Tiesa, lapkričio 7 d. ir gegužės 1 d. reikėdavo privalomai eiti į demonstraciją ir šlovinti komunistų partiją (dalyvavimas būdavo fiksuojamas kai kur netgi pagal sąrašus), bet daugelis nuo to malonumo išsisukdavo. Pvz., man demonstracijoje Vilniuje teko dalyvauti tik vieną kartą – mat dainavau moterų chore „Aidas” ir choro vadovas Juozas Vanagas (beje, kautynių su raudonąja armija prie Sedos 1944 m. dalyvis, bet tai sužinojau tik šiais laikais) mergaičių chorisčių paprašė dalyvauti kuo gausiau, kad choras gražiai sudainuotų priešais valdžios tribūną, įrengtą Konservatorijos balkone (tokios demonstracijos tebevyksta Šiaurės Korėjoje). Buvo baisiai šalta, o mums reikėjo eiti su choro suknelėmis, todėl po jomis apsivilkome kas ką turėjome. O, pvz., studentaujant valstybių švenčių dienomis rūpindavomės „susirgti” ir gauti ligos lapelį, nes reikėdavo pasiteisinti prieš komjaunimą ar profsąjungas, kurios buvo atsakingos už aktyvų dalyvavimą.

Taip plačiai kalbu apie anų dienų šventes dėl to, kad patikėtumėte, kaip sunku tiems, kuriems per penkiasdešimt, dar ir šiandien pereiti prie lietuviškų švenčių šventimo ne formaliai, o širdimi. Tik pastaraisiais metais pradėdame dažniau vienas kitą sveikinti Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios proga, bet ir tai – tik artimiausius žmones, nes vis dar bijome būti nesuprasti, – o gal jam ši diena nėra šventė. Mat dažnas keiksnioja valdžią, tai susiedamas su Tėvyne, Lietuva ir Nepriklausomybe. (Žinoma, tai netaikoma Kalėdoms ir Velykoms, čia kompleksų nei buvo, nei liko.)

Štai neseniai susitikau buvusią klasės draugę. Ji papasakojo, kad važiavo į Kauną daryti akies operacijos. Per pažintis susirastas gydytojas buvo šnekus, trumpai pasikeitė kai kuriomis mintimis ir, be kita ko, paklausė, kokį darbą ji dirbo. Mano klasiokė atsakiusi, kad 45 metus atidavė Tėvynei, t.y., dirbo mokytoja. Gydytojas ją pataisė – ne Tėvynei, o vaikams, nes Tėvynė jumis nesirūpina. Ir jis pats mat dirba žmonėms, ne Tėvynei, nes ir juo Tėvynė nesirūpina. Beje, iš mano klasiokės, be to, kad gauna valdišką atlyginimą (sako, yra geras gydytojas, dirba keliose darbovietėse ir dar turi privatų kabinetą), be ceremonijų paėmė 150 eurų, nors priėmimas vyko valdiškoje ligoninėje, pacientę po operacijos vienai parai paguldė į valdišką palatą ir išskyrė jai vienutę (tie, kurie nieko nedavė, gulėjo palatoje po 4 žmones).

Tai štai nežinau, kaip toks žmogus reaguotų, jeigu jį pasveikintum su Kovo 11-ąja. Gal tėkštų atgal, kad ta diena jam nieko nereiškia, gal dar pasijuoktų? Nes Tėvynė jam, matyt, valdžia, kuri mažai moka. Tai jeigu mokytas žmogus tik tiek tesupranta, ko norėti iš paprasto žmogaus, dirbančio ne tokį svarbų darbą ir neturinčio galimybių paimti papildomo atlyginimo. Didžioji dalis žmonių Lietuvoje nėra patenkinti atlyginimu už darbą, bet ką daryti – tokios šios dienos valstybės galimybės. Tie, kurie negalėjo to pakeisti, išvažiavo, liko tie, kurie nutarė čia laukti geresnių dienų ir geresnio gyvenimo. Didelių revoliucijų nebus nei kitamet, nei dar po 10 metų. Jeigu „žali žmogeliukai” neužplūs, lipsime į viršų labai ir labai palengva (o jeigu užplūs, tai vėl sustosime). Ir ne tik todėl, kad valdžia bloga. Žinoma, ir valdžia galėtų būti sąžiningesnė, taupesnė, nemėtyti pinigų be reikalo, kad daugiau jų liktų būtiniausiems dalykams (pvz., vienos Šiaulių r. seniūnijos žmonės keikia savo apygardos seimūną, kuris, būdamas valdančiosios daugumos atstovas, galėjo „pramušti” lėšų kaimo mokyklai renovuoti,

Mūsų šventės ir šiokiadieniai

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

bet kol vyko renovacija, aplinkiniuose kaimuose nebeliko mokinių, ir dabar šviečiantis naujumu pastatas stovi tuščias). Didele dalimi mes ir patys esame kalti dėl savo blogo gyvenimo. Renkamės valdžią pagal gražias kalbas (ar gražų kandidato kostiumą) ir nesvarstome, ką tas žmogus arba ta partija gali realiai padaryti. Jeigu vien tik minėtas gydytojas ir visi kiti gydytojai ir visi statybininkai ir kiti darbuotojai, dirbantys privačiai, sąžiningai mokėtų mokesčius, socialinėms reikmėms pinigų būtų daugiau, ir pensijos, ir atlyginimai būtų didesni.

Žinoma, yra ir objektyvių priežasčių, kodėl mes blogiau gyvename negu Vakarų europiečiai. Mūsų krašte civilizacija buvo sustabdyta pusė amžiaus, ir mes, bent jau mūsų karta, jų gyvenimo lygio nepavysime. Jokia partija, jokia valdžia nepakels gyvenimo lygio tiek, kad bent iš dalies susilygintume su europiečiais ar amerikiečiais. Kita vertus, tas mūsų skurdas nėra jau toks beviltiškas, nes ne viską lemia pinigai. Štai ta pati sutikta klasės draugė papasakojo liūdnoką savo sūnaus – emigranto istoriją. Vaikinas kažkada, prieš dešimtį metų, metė mokslą universitete, nes užsimanė turėti daugiau pinigų. Sakė – padirbės keletą metų, grįš baigti mokslo, nusipirks Vilniuje butą, ves savo mergaitę... Mergaitę paliko Lietuvoje, ir ji pasižadėjo laukti (dar vis tebelaukia). Iki šiol vis dar žadėdavo grįžti. Londone jis uždirba neblogai, bet, kaip sakoma, atliekamo svaro prie dūšios nesusitapė. Gyveno laisvai, keliavo, pirkto neblogas mašinas, todėl butui Vilniuje pinigų vis dar neturi. Su savo mergaite susitinka jau tik kaip draugai. Paklaustas, kaip toliau gyvens, ar ves savo mergaitę, su ašaromis akyse mamai pasakė: o ką aš galiu jai pasiūlyti?! Ji baigė mokslą, turi darbą pagal specialybę, užsitikrino sau gyvenimą. O kas aš, ką aš turiu?! Aš iššvaisčiau savo gyvenimą... Jis jaučiasi savimi labai nusivylęs, jo svajonės neišsipildė. Jis nieko nekaltina, tik save, bet, anot jo, šaukštai po pietų... Londone vyrukas turi moterį, bet ir tos jis neveda, nes neišsivaizduoja, kad jo vaikai kalbėtų ne lietuviškai. Gyvenimas eina, per tą laiką vyruko galva gerokai pliktelėjo, o jis vis nežino ką daryti...

Ir dar dėl Tėvynės. Ji užtikrina kiekvienam mums daug teisių. Tai jau nemažai. Štai neseniai streikavo mūsų mokytojai. Žinau, kad demokratijoje galima streikuoti, kad tai normalu, bet aš niekada nesuprasiu, kad mokytojas, kovodamas dėl didesnio atlyginimo, gali užstatyti savo mokinius. Streikas vyko, pvz., abiturientams likus porai mėnesių iki baigiamųjų egzaminų. Jiems kiekvienam

diena, kiekviena valanda dabar yra gyvybiškai svarbi. O kai kur mokyklos streikavo dvi savaites. Streike dalyvavo apie 15 proc. mokyklų ir porą tūkstančių mokytojų. Galvoju – o kaip tie mokytojai grįžę į klases kalbės savo mokiniams apie Tėvynę, apie pasiaukojimą, garbę, jeigu jie dėl didesnio atlyginimo savo mokinius pavertė įkaitais? (Dabar bandoma sakyti, kad jiems labiau rūpėjo pertvarka švietimo sistemoje, nors visos derybos vyko tik dėl atlyginimo.) Ir apskritai – ar jie turės moralinę teisę reikalauti iš jų tokių dalykų, kurių patys neturi? Žinoma, ir mokytojas gali streikuoti, bet tik tokiais būdais, kurie morališkai jų nežemina vaikų akyse. Kai žurnalistai klausdavo mokinių, ką jie galvoja apie streikuojančius mokytojus, šie mandagiai sakydavo – mes suprantame mokytojus; bet nematau, kad širdyje jie nejautė nuoskaudos, – juk jų tėvai uždirba ne ką geriau. Kur ten – mokytojas, lyginant su daugelio profesijų žmonėmis, ypač provincijoje, uždirba gerai – nuo 400 iki 1 000 eurų. Mokykloje yra problemų, be abejo: mokinių mažėja (per dešimtmetį mokinių šalyje sumažėjo 253 tūkst., arba trečdaliu), bet finansavimas švietimui didėja. Tai netvarka. Reikia reikalauti pertvarkos, bet reikšti nuomonę yra ir kitokių būdų – rengti mitingus prie Vyriausybės, po pamokų daryti kitokias akcijas (net ir kartu su mokiniais), pagaliau kraštutinis protesto būdas yra badauti, jeigu į tavo problemas niekas nekreipia dėmesio. Bet, kaip sako Lietuvos laisvosios rinkos instituto prezidentas Žilvinas Šilėnas, „Didžioji problema šio streiko fone yra ta, kad dalis mokytojų neturi darbo krūvio. O jo nėra todėl, kad nėra mokinių. Tačiau priemonės, kurias siūlo profsąjungos, yra kitais žodžiais pasakyta mintis, kaip didesniam skaičiui mokytojų pasidalyti vis mažėjanti skaičių mokinių”.

Taigi, kai jaunimą moko tokie mokytojai, kuriems atlyginimas yra svarbesnis už mokinį, ir išeina tokie gydytojai, kurie dirba ne Tėvynei, o žmonėms... už kyšius. Ačiū Dievui – 85 proc. mokytojų nestreikavo ir jų mokinių pamokos nebuvo nutrūkusios.

Tai tokios mūsų šventės ir tokie šiokiadieniai.

Susitikimas su „Lost Birds” autore

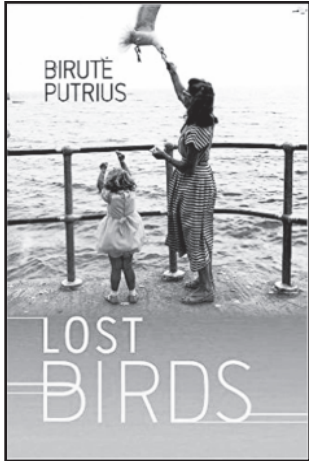
Šių metų balandžio 16 dieną 2 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje numatomas Californijoje gyvenančios lietuvių kilmės amerikiečių rašytojos Birutės Putrius knygos „Lost Birds” pristatymas. Dalyvaus autorė. Muziejaus adresas: 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL, 60629.

„Lost Birds” pasakojama istorija apima keturiasdešimt metų laikotarpį ir didelę erdvę – du pasaulio kontinentus. Tai pasakojimas apie lietuvę Ireną Matas ir jos draugus, kurie būdami vaikai, po Antrojo pasaulinio karo su tėvais atvyko į Ameriką ir čia bando suprasti, ką reiskia būti amerikiečiais. Kiekvieno iš šių vaikų papasakotos istorijos yra susijusios – visi yra Talman gatvės gyventojai. Kol knygos herojų tėvus kankina paliktos gimtinės ilgesys, jų vaikai blaškosi. Jie nori kartu su tėvais gedėti kenčiančios Lietuvos, bet dar labiau trokšta pasinerti į Amerikos žavesį.

Kai po daugelio metų įvyksta neįmanomas dalykas – nukrenta Lietuvą nuo pasaulio dengusi geležinė uždanga, kai kurie knygos herojai sugrįžta į kadaise paliktą gimtinę aplankyti giminačių. Jie randa kitokią gimtinę, suniokotą sovietų. Irena irgi sugrįžta. Tam, kad surastų tai, ko mažiausiai tikėjosi...

„Lost Birds” knyga kupina užuojautos, egzistencinio nerimo, įsijautimo ir suvokimo, kokį skausmingą ir tragišką gyvenimą likimas skyrė ištumtiesiems iš Lietuvos į Vakarus. B. Putrius, pasakodama jaudinančias savo herojų istorijas, sugeba pavergti skaitytoją. Tam pasitarnauja ir puikus autorės humoro jausmas.

B. Putrius gimė Vokietijos stovykloje, kur karo pabaigoje ir pokario metais buvo atsidūrusi jos tėvų, besitraukiančių iš Lietuvos, šeima. Būsimoji rašytoja augo Čikagoje, dabar gyvena Californijoje. B. Putrius kūryba buvo spausdinama keliuose literatūriniuose žurnaluose ir antologijose. Pagal dvi rašytojos sukurtas istorijas Columbia College Chicago buvo sukurti du trumpametražiniai filmai.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

TELKINIAI

Lietuvos Nepriklausomybė pagal Seattle ir Portlandą

LR garbės konsulas Oregono valstijoje Randy Miller.

Lituanistinės „Atžalyno“ mokyklos auklėtiniai per Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Dariaus Kuzmicko nuotraukos

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Ne kartą ir ne du teko girdėti, kad daugiau patriotizmo šiais laikais ieškokime užsienyje, o ne pačioje Lietuvoje. Sunku vienareikšmiškai pasakyti, ar taip ir yra, bet už Atlanto gyvenu jau daugiau nei du dešimtmečius, ir bent jau tarp Amerikos lietuvių kasmet švenčiamuose Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose pasijunti kaip po mūsų tautiečių Olimpiadoje iškovotų medalių. Šįkart įspūdziai iš Seattle ir Portlando, dviejų didesnių lietuvių bendruomenių Šiaurės Vakarų pakrantėje.

Kažin, ar daug jūsų, mieli skaitytojai, žinojo, kad Seattle lietuviai leidžia vienintelį turbūt visoje išeivijoje dvikalbį laikraštuką, pavadintą „Tulpė Times“ – jis į savo prenumeratorių kreipiasi lietuvių ir anglų kalbomis. Man, daugiau nei dešimtmetį bendradarbiavusiam savaitraštyje „Amerikos lietuvis“, smagu antri metai paeiliui išlieti į spausdintam žodžiui neabejingųjų „šeimyną“ Vakaruose. O ir pati šventė „Smaragdiniam mieste“ (nuo 1981 m. oficiali Seattle pravardė) buvo tikrai įspūdinga! Dar ir dabar sunku patikėti, kaip Nomedą Lukoševičienė sugebėjo į kelių valandų programą sudėti ir „Lino“ lituanistinės mokyklos auklėtinių pasirodymą bei chorelio giedorėlius, ir „Lanko“ stovyklą pristatymą, ir Lietuvos Dukterų draugijos Seattle skyriaus fotomontažą, ir unikalaus suaugusių choro „Vakarai“ dainas... O kur dar svečių iš Portlando – merginų grupės šokiai bei „Equus“ saksofonų kvarteto muzikinis sveikinimas? Tik programą vedę mokiniai Marius bei Sofija „kluptelėjo“ – Aukčiausiosios Tarybos Prezidiumo

Portlando apylinkių lietuviai su garbės svečiais Lietuvos Nepriklausomybės šventės metu.

pirmininką, dabartinį europarlamentarą Vytautą Landsbergį „pakrikštijo“ pirmuoju Nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos prezidentu. Tarp minėjimo garbės svečių išsiskyrė University of Washington Baltijos studijų programos lektorė Aušra Valančiauskienė, kalbėdama Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga tarsi deklamavusi „Odę lietuvių kalbai“. Prelegentė savo pasisakymą užbaigė Justino Marcinkevičiaus eilėmis, nejučia išreiškusi patriotiškai nusiteikusių lietuvių požiūrį ne tik į Lietuvą, pseudofilosofės Nerijos Putnaitės neseniai knygoje išsakytą kritiką vieno garsiausių Lietuvos poetų atžvilgiu. Na, o po trumpos pertraukėlės išvydome dvi skirtingas tautinių šokių grupes – „Lan-

ką“ ir „Lietutį“ (be abejonės, daugumą Seattle matytų šokėjų išvysime ir šią vasarą XV išeivijos tautinių šokių šventėje Baltimorėje). Šventės pabaigoje akompanuojant dr. Dainiui Vaičekoniui visi kartu traukėme Maironio „Lietuva brangi“. Simboliška – tūkstančiai mylių nuo Tėvynės, bet Ji vis vien be galo brangi. Vos kelios valandos automobiliu „žemyn“, ir mes jau „Rožių mieste“ – Portlande, kuris šiomet nė kiek ne mažiau lietingas, nei Seattle, bet jame gyvenantys lietuviai savo kaimynams iš „aukščiau“ nusileidžia nebent skaičiumi, bet ne tautiškumu.

„Paėmęs į rankas Jūsų minėjimo programą, galiu drąsiai teigti, kad ir Washingtonui būtų ko iš Port-

Įteikiamas Lietuvių Fondo paramos čekis „Atžalynui“.

Iš k.: Arvydas ir Nomedą Lukoševičiai, Lietuvos garbės konsulas Vytautas Lapatinas ir pirmą sykį Seattle apsilankęs Lietuvių Fondo pirmininkas Marius Kasniūnas.

lando išmokti”, – drauge su generoliniu konsulu Los Angeles Dariumi Gaidžiu Oregono valstijos lietuvius šventės metu aplankęs LR ambasadorius JAV sostinėje Rolandas Kriščiūnas nevyniojo žodžių į vatą. Jo Ekscelencija kartu su Portlando Latvių centre Lietuvos Nepriklausomybės minėjimui susirinkusiais lietuviais kartu rašė ir Nacionalinį diktantą. Kaip pastebėjo Lietuvos generalinis konsulas D. Darius Gaidys, portlandiečių pasitikrinti savo lietuvių kalbos rašybą susirinko septyniolika, o keliais milijonais daugiau gyventojų galinčiame pasigirti „Angelų” mieste – vienu mažiau. Tačiau, kaip mes puikiai išmokome iš Nemuno krašto krepšininkų laimėjimų – ne kiekybėje esmė, o vienybėje. Juo labiau kad tarp „svetimųjų” gyvenant jos dar daugiau prireikia. Kaip visus aplinkinius vienyti dirbti Lietuvos labui, galime drąsiai pasimokyti kad ir iš buvusio Lietuvos ambasadoriaus JAV ir Meksikoje Vygaudo Ušacko. „Kas galėtų patikėti, kad aš, penkta karta giminėje šimtaprocentinis oregonietis, neturintis nieko bendra su Rytų Europa ir Lietuva, jau dvylikti metai esu Jūsų šalies Garbės konsulas Portlande?! – susirinkusiųjų šypsodamasis klausė plačiai šiose apylinkėse žinomas verslininkas Randy Miller. – Prieš gerą dešimtmetį Pasaulio Reikalų Tarybos (World Affairs Council – angl.) Portlando skyriaus suorganizuotame renginyje pranešimą skaitė ambasadorius Ušackas, kuris savo charizma ir puikiu bendravimo stiliumi kėlė daugelio paskaitoje dalyvavusių susižavėjimą. Po oficialios dalies Vygaudas pakvietė mane išgerti porą bokalų alaus. Kaip žinote, mūsų miestas garsėja puikiomis aludarių tradicijomis! Na ir ką jūs manot, po trečiojo – beje, visai neplanuoto bokalo (paprastai mano limitas – du) aš ir sutikau tapti Lietuvos Respublikos garbės konsulu Portlande, štai jau antras dešimtmetis savo lėšomis reklamuoju Jūsų valstybę, po keliskart į metus skraidau į Washingtoną dalyvauti konsulų suvažiavimuose ir padedu lietuviams Šiaurės Vakarų pakrantėje užmegzti verslo ir mokslo ryšių”. Žinia, po trumpų, bet taiklių ambasadoriaus ir konsulų bei kitų garbės svečių sveikinimų nebuvo lengva išiklausyti į grėsmingą politikos apžvalgininko Mariaus Laurinavičiaus prezentaciją Rusijos agresijos tema, tačiau akimirksniu atgijome scenoje išvydę Portlando lituanistinės mokyklėlės „Atžalynas” mokinukus bei jaunųjų vietinių lietuvių talentų pasirodymą. Gražia staigmena tapo Latvių Bendruomenės prezidentės Oregono valstijoje Ilva Metlane asmeninis sveikinimas Portlando lietuviams bei auka „broliukų” veiklai paremti. Tuo tarpu sporto klubo „Lituanica” vadovė Inga Sadaunikaitė-Kozhevnikov jubiliejinio 25-ojo Sausio 13-osios aukoms atminti bėgimo „Gyvybės ir mirties keliu” Portlande dalyviams įteikė atminimo medalius, gautus iš organizatorių Lietuvoje. Vakaro programą vainikavo iš Čikagos į „Rožių” miestą prieš keletą metų „atitekėjusios” Amerikos lietuvaitės Vakarės Rūtos Petroliūnaitės dainų repertuaras. O mūsų „turas” po Lietuvos Nepriklausomybės švenčiančias Š. Vakarų pakrantės bendruomenes nesibaigia – dar lankysimės pas savo kaimynus iš šiaurės, Vancouverio lietuvius Kanadoje.

Kokie panašūs Amerikos ir Lietuvos žiūrovai

Pokalbis su Aldona Watts, filmo „Dainų šalis” režisiere

Kovo 19 d., šeštadienį, 6 val. vakaro, bei kovo 21 d., pirmadienį, 8:15 val. vakaro, Europos Sąjungos kino festivalyje Gene Siskel kino centre Čikagoje bus pristatomas filmas „Dainų šalis”. Lietuvių kilmės režisierė Aldona Watts atvyks iš San Francisco ir dalyvaus abiejose filmo peržiūrose. Ta proga kalbiname filmo režisierę apie šio filmo kūrimą.

– Šį mėnesį Čikagos 19-ajame Europos Sąjungos kino festivalyje vyks Jūsų premijuoto dokumentinio filmo „Land of Songs” (Dainų šalis), vaizduojančio lietuvių liaudies dainininkes, premjera. Šiame filme sekate penkių Puvočių kaimo močiucių kasdienį gyvenimą, jų papročius ir kuriate gražų, lyrišką Dainavos šalies nykstančios dainų tradicijos paveikslą. Papasakokite apie savo lietuvišką kilmę ir kaip tai Jus įtaigojo sukurti filmą? Kodėl parinkote būtent šias veikėjas?

– Jaunystėje mes su broliu daug laiko praleidome su savo lietuve močiute. Ji ypač mokėjo sekti pasakas. Mane užbūrė jos sielvarto pilni pasakojimai apie išgyvenimus Antrojo pasaulinio karo metu. Seniai norėjau jos pasakojimus užrašyti, tačiau man neteko to padaryti, nes ji staiga mirė, kai aš dar buvau paauglė. Kitą vasarą po jos mirties aš su savo šeima pirmą kartą nuvykau į Lietuvą. Aplankėme draugus Puvočių kaimelyje, pietinėje, miškais apaugusioje Džūkijos dalyje (kuri taipogi vadinama Dainava – dainų šalis). Mūsų draugai, norėdami mus supažindinti su šios šalies dainavimo tradicijomis, pasikvietė vietines žinoves: žvitrų dvylikos kaimo močiucių grupę. Mane sužavėjo jų nuotaikingumas, sujaukino jų užburiančios dainos. Jos man priminė mano močiutę. Jaučiau, kad man suteikta galimybė. Močiutėms prižadėjau, kad vieną dieną sugrįšiu ir susiksiu apie jas filmą. Jos juokėsi. Jų vaikaičiai nesidomi jų dainomis, o čia amerikietė paauglė negali tų dainų atsiklausyti! Bėgo metai, gyvenimas tęsėsi, bet niekuomet nepamiršau, ką buvau prižadėjusi. 2011 m. sužinojau, kad liko tik penkios močiutės. Kitos jau buvo mirusios. Nutariau, kad daugiau delsti negalima. 2012 m. vasarą sugrįžau į tą kaimą.

– Tai Jūsų pirmas filmas. Jį susukote turėdama palyginus nedidelę padėjų grupę ir ribotas lėšas. Papasakokite, kaip vyko filmo kūrimo darbas. Kaip pavyko suitelkti paramą ir lėšas filmui? (Ypač įdomu sužinoti, kaip pavyko lėšas surinkti interneto pagalba, vadinamu „crowdsourcing” būdu.) Kaip sekėsi filmuoti Lietuvoje? Kaip vyko filmo gamyba, jo platinimas? Ką patartumėte tiems, kurie nori susukti savo pirmą filmą?

– Šį projektą pradėjau neturėdama jokio patyrimo filmų gamybos srityje. Neturėjau supratimo, koks sudėtingas bus tas darbas, kiek daug jis kainuos, kiek ilgai truks, kiek jis pareikalaus pasišventimo ir drausmingumo, tačiau tai man išėjo į naudą. Pasinėjau į darbą neabejodama. Su kiekvienu žingsniu išmokdavau ką nors nauja. Pradines lėšas surinkome naudodami finansavimo internetu platformą, kuri vadinama „Kickstart”. Pradedančiam kino filmo kūrėjui tai labai naudingas lėšų telkimo būdas. O geriausia, kad tuo būdu buvome susieti su bendruomene, kuri rėmė kiekvieną

Kadrai iš filmo „Dainų šalis”

mūsų žingsnį. Labai malonu su rėmėjais pagaliau ir filmu dailintis! Vienintelė kliūtis kilo dėl to, kad filmas išėjo ilgesnis negu tikėjau, dėl to darbas užsitęsė ir tapo sudėtingesnis. Pavyzdžiui, dar esame filmo demonstravimo ekranuose ir festivaliuose tarpsnyje, o negalima įsigyti filmo DVD formate. „Kickstart” platformos rėmėjai rašo man elektroninius laiškus ir klausia, kada jiems atsiųsiu filmą DVD formate, kaip esu žadėjusi. Turiu jiems atsakyti, kad filmas DVD formate dar neparuoštas, kad projektas išsiplėtė ir tapo didesnis (ir geresnis!) negu tikėjau. Tačiau rėmėjai yra kantrūs ir supratingi.

Dėl filmo gamybos turiu pasakyti, kad esu pratusi viską daryti pati, nepaisant to, kad pasekmės gali būti ne visai tokios... Esu laiminga, turėdama gabių, maloningų draugų tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje. Jie man padėjo įvairiais būdais, kurių neįmanoma suskaičiuoti. Filmo gamybos komanda Lietuvoje buvo lyg šeima, o močiutės buvo nepaprastai paslaugios ir mielos.

O dėl patarimų, tai, sakyčiau – nebijokite nežinomybės. Jeigu labai norite, kad siužetą išgirstų ir kiti, jūs tam darbai tinkate. Jums pavyks atrasti būdų, kaip projektą įgyvendinti, nors jis bus ir ne visai tobulas.

– Filmo „Land of Songs” pasaulinė premjera įvyko praėjusiais metais Vilniaus tarptautiniame kino festivalyje „Kino pavasaris”. Kartu pasirodė Veronika Povilionienė ir filmo veikėjai – Puvočių etnografinis ansamblis. JAV premjera vyko New Yorke, Margaret Mead filmų festivalyje, kuris vyko Amerikos gamtos mokslų muziejuje. Ten filmas pelnė garbės pažymėjimą Margaret Mead vardo filmo režisūros kategorijoje. Šiemet Stanford universiteto Baltų filmų seriale filmą stebėjo 300 žiūrovų. Ar pastebėjote skirtumų, kaip siužetą suprantą ir priima žiūrovai Amerikoje ir Lietuvoje?

– Lietuvoje, žinoma, siužetas žiūrovams yra labiau suprantamas. Žiūrovai filme įžiūri savo pačių šeimas ir savo pačių išgyvenimus. Jų ryšys su tuo, kas vyksta filme, yra akivaizdus. Tačiau mane nustebino ir sujaukino, kokie panašūs Amerikos ir Lietuvos žiūrovai: žmonės juokiasi ir verkia tose pačiose vietose. Liaudies muzika yra universali kalba. Tarp lietuviškų dainų ir Amerikos liaudies dainų yra daug panašumų. Taipogi abiejų grupių žiūrovai pareiškė nusistebėjimą, kad filmas yra linksmas. Jie tikėjosi liūdną ir rimto filmo, ir gėrėjosi močiucių

sąmojum ir žaismingais barniais. Tai pasekmės močiucių draugystės, kuri jas lydi visą gyvenimą. Humoras šioms moterims padeda pakelti gyvenimo sunkumus. Žiūrovai tai suprantą ir juokiasi kartu.

– „Land of Songs” sulaukė pagyrimų, jog tai švelnus, lyriškas ir linksmas penkių močiucių gyvenimo pagerbimas. Gal galėtumėte pasidalinti linksmomis nuotykiomis, kuriuos patyrėte režisuodama filmą?

– Daug nuostabių prisiminimų... Šypsasus galvodama apie tai. Prisimenu, kai pirmą kartą mes su broliu, kinematografu Julian, ir kinematografu James atvykome į kaimą ir sutikome savo lietuviškosios komandos narius, tarp jų – vietinį prodiuserį Igną Kazlauską ir fotografą Aidą JK. Aplankėme visas močiutes ir kiekvienai atnešėm dovanų. Žinoma, močiutės yra puikios šeimininkės. Kiekvienuose namuose gavome valgių ir gėrimų iki soties. Paskutinis apsilankymas buvo pas Marytę Bingeliene, kuri gyvena prie upės. Pasitaikė karšta vasaros diena. Marytės pasiūlymu norėdami atvėsti į upę išokome ir nusimaudėme apsirengę. Po maudynių ji mus priėmė pas save ir sušilimui davė išgerti kelias taureles „samanės”. Žinoma, ji ir kitos močiutės tuoj pradėjo dainuoti. Puiki filmo pradžia!

– „Land of Songs” filmas sulaukė daug dėmesio ir pasisekimo. Gal planuojate kinematografinio pasakojimo būdu toliau gilintis į savo lietuvišką paveldą? Kokie Jūsų ateities kūrybiniai planai?

– Labai norėčiau įgyvendinti daugiau projektų Lietuvoje. Keli sumanymai jau verda, bet dar per anksti apie juos kalbėti... Sekite naujienas!

Kalbėjosi **Ieva Dilytė**
Vertė **Rimas Černius**

Gėrėkitės kiekviena diena, nes ji yra Jo dovana

Nepriklausomos žurnalistės **Gitanos Merkelienės** pokalbis su Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčios rektoriumi **kun. Ryčiu Gürkšniu**.

Kiekvienų metų kovo pirmosiomis dienomis Vilniū užlieja tautodailininkų ir prekyvių sambūris, mat didžioji Kaziuko mugė sukviečia tiek amatininkus, tiek pirkėjus, tiek smalsuolius ir atlikėjus iš visos Lietuvos. Mugė kasmet garsėja ne tik tautodailės dirbiniais, skanėstais, bet ir renginiais. Tai viena ryškiausių kalendorinių švenčių, turinti ilgaamžes tradicijas. Karalaitis šv. Kazimieras laikomas amatininkų, jaunimo, visos Lietuvos dangiškuoju globėju. Kaip byloja istoriniai šaltiniai, šv. Kazimiero šventė kilusi iš karalaitis Kazimiero pagerbimo procesijų, rengiamų nuo 1604 m. Laikui bėgant bažnytinę šventę lydinti prekyba ir linksmybės išaugo iki spalvingos trijų dienų Kaziuko mugės. Per pastaruosius keletą metų tenka Vilniuje stebėti ir turistų gausėjimą, jie specialiai į Kaziuko mugę atvyksta iš Lenkijos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Prancūzijos, Vokietijos, Rusijos bei Skandinavijos šalių.

Kaip tik šioje vietoje noriu stabtelėti, – ties ta šventa, didinga vieta, kur užsisuka mugės šurmulys ir stovi Šv. Kazimiero bažnyčia, kadaise pastatyta tėvų jėzuitų, remiamų Lietuvos didiko L. Sapiegos. Bažnyčia, nukentėjusi nuo rusų, švedų, degusi, Napoleono laikais paversta javų sandėliu, J. Matulaičio grąžinta katalikams, sovietų uždaryta, 1961 m. paversta Ateizmo muziejumi, štai 1991 m. kartu su Lietuvos laisve vėl prikelta. Į patį Vilniaus centrą, prie senosios Rotušės, sugrįžo jėzuitų brolija, kurios įkūrėjas šventasis Ignacas Lojola ragino ieškoti Dievo dideliuose ir mažuose dalykuose, mokytis jį atpažinti kasdienybėje, kiekviena žingsnyje. Broliai jėzuitai atkūrė gimnaziją, ėmėsi įvairių tarnystės darbų Vilniuje, Šv. Kazimiero bažnyčioje pamažu didėjo tikinčiųjų būrys, kuris ilgainiui virto gyva bendruomene.

Šiais metais Vilniaus Šv. Kazimiero bendruomenė džiaugiasi minėdama 25-erių metų bažnyčios atšventinimo jubiliejų. Kovo 5-ąją ši Vilniaus istorinė šventovė sulaukė didelio dėmesio. Žmonės turėjo progos nusifotografuoti, pasikalbėti su karalaitiu ir rūmų damomis, daugiau sužinoti apie šv. Kazimierą, pasimelsti prašant Dievo palaimos ir šio šventojo globos. Buvo galimybė užsiregistruoti į požemių ekskursijas, kurias vedė istorikai Liudas Jovaiša ir Ingrida Rubienė. Po iškilmingų šv. Mišių visi buvo pakviesti į jubiliejinę agapę salėje pasivaikinti, pabendrauti. Kovo 6 d., sekmadienio, šv. Mišias aukėjo Telšių vyskupas Jonas Boruta, pasidalijęs bažnyčios atšventinimo 1991 m. prisiminimais. Jis buvo pirmasis šventovės rektorius.

Šiandien Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčiai vadovauja mano žemietis, kilęs iš Utenos krašto, energingas jėzuitas kun. Rytis Gürkšnys, kuris yra gyvenęs ir mokėsis JAV. Šia proga pakalbinau gerb. rektorių Rytį.

– Gerb. Rytį, pirmiausia papasakokite, kaip tapote jėzuitu? Kas vyksta žmoguje ateinant šiam pašaukimui?

– Augau tikėjimą praktikuojančių tėvų šeimoje. Kiekvieną sekmadienį dalyvaudavome šv. Mišiose Utenos bažnyčioje. Tėvams esu dėkingas už tai, ką gavau dvasinėje kelyje. Mano senelis kartais klausdavo, ar būsiu kunigas. Niekada nesvajojau juo tapti. Kai studijavau ekonomiką ir vadybą Vilniaus universitete, antro kurso pradžioje pajutau stiprų įkvėpimą tapti kunigu. Vieną vakarą po paskaitų besimeldamas Vilniaus katedroje išgirdau Viešpaties tylų, bet aiškų balsą: „Rytį, kodėl tu negalėtum tapti kunigu?“ Tuomet negalėjau surasti svarbių priežasčių arba pasiteisinimų, kurie būtų padėję man atmesti šį kvietimą. Pradėjau domėtis teologija, psichologija ir filo-

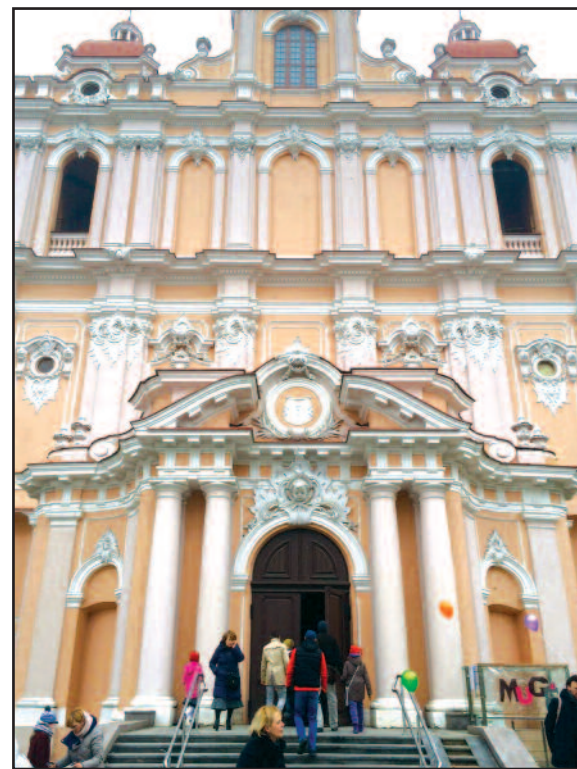

Prieš 25-erius metus atšventintai Šv. Kazimiero bažnyčiai šiandien vadovauja jėzuitas kun. Rytis Gürkšnys.

sofija. Kai mažiau apie kunigo gyvenimą, labai norėjau būti šiuolaikinis kunigas. Tradicinio klebono gyvenimas ir darbas manęs netraukė. Norėjau didesnių iššūkių ir veiklos formų. Norėjau gauti patį geriausią išsilavinimą ir tapti geriausiu dvasiniu mokytoju. Netrukus sutikau jėzuitus, kurie tuo metu darbavosi Vilniaus universiteto ir Šv. Kazimiero bažnyčioje. Šis vienuolių ordinas patraukė mano dėmesį. Atradau tai, ko man tuo metu labai reikėjo. Išėjau iš universiteto, įstojau į Jėzaus draugiją ir tapau jėzuitu. Gavau patį geriausią dvasinį ugdymą ir studijas Insbruko (Austrija) naujokynė, Miuncheno (Vokietija) filosofijos mokykloje, Bostono (JAV) teologijos mokykloje ir dviejose Čikagos vadybos mokyklose. Tikiu, kad Dievas vedė mane pas geriausius dvasingumo ir gyvenimo mokytojus.

– Jūsų kelias ir etapas JAV. Ar turėjote ryšį su JAV lietuvių bendruomenėmis?

– Baigęs filosofijos bakalauro studijas Miunchene 1997 m. pradėjau dirbti Vilniaus jėzuitų gimnazijoje tikybos ir vokiečių kalbos mokytoju. Taip pat buvau vienos vienuoliktųjų klasės auklėtojas. Be to, buvau atsakingas už jėzuitų bendruomenės ūkinius reikalus. Tai buvo labai vertingas mano jėgų ir sugebėjimų išbandymas. Turėjau galimybės pritaikyti tai, ką buvau išmokęs. Dvejus metus darbavausi gimnazijoje ir mažiau apie tolimesnes studijas. Galėjau rinktis šalį, kurioje noriu studijuoti teologiją ir rengtis kunigystės šventimams. Pasirinkau JAV, nes labai norėjau išvykti iš Europos, susipažinti su kito žemyno gyvenimu. Be to, mano anglų kalba buvo daug stipresnė negu vokiečių. Ši mano svajonė išsipildė. Praleidau ketverius metus Bostone ir gavau teologijos magistro bei licenciato diplomus. Kunigu buvau išventintas 2003 m. Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje. Po to beveik dveji metai Kaune, Jėzuitų gimnazijos kapeliono pareigos. Tuomet išsipildė dar vie-

na svajonė – organizacijų vadybą sujungti su krikščioniškosiomis vertybėmis. Išvykau į Čikagą ir baigiau organizacijų elgsenos magistro studijas Benediktinų universitete.

Bostone labai greitai įsijungiau į lietuvių bendruomenių gyvenimą. Susidraugavau su keletu lietuvių. Kiekvieną savaitgalį dalyvaudavau lietuviškose šv. Mišiose. Giedojau Bostono parapijos chore, bendraudavau su parapijiečiais agapėje, kurią jie visada rengdavo po Mišių. Taip pat dalyvaudavau lietuvių klubo renginiuose ir šventėse. Studijuodamas Čikagoje dažnai aplankydavau Lemonto lietuvių centrą ir bažnyčią. Tuo metu ten dirbo kunigas jėzuitas Algirdas Paliokas. Stengiausi jam padėti savaitgaliais bažnyčioje klausyti išpažinčių ir aukoti šv. Mišias. Lemonto lietuvių centras ir bažnyčia tuomet buvo ir tebėra labai aktyvi Amerikos lietuvių veiklos vieta.

– Kaip susiklostė, jog darbuojatės būtent šioje šventovėje?

– Grįžęs iš studijų Čikagoje 2008 m. buvau paskirtas Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios rektoriumi. Ten darbavausi trejus metus. 2011 m. atsi-rado laisva Vilniaus šv. Kazimiero bažnyčios rektoriaus vieta. Jėzuitų provincijolo sprendimu ir Vilniaus arkivyskupo dekretu buvau paskirtas į šias pareigas. Esu laimingas, kad galiu darbuotis vienoje gražiausių Lietuvos šventovių su aktyvia ir gyva tikėjimo bendruomene. Turiu daug ir didelių tikslų, kuriuos planuoju pasiekti šioje bažnyčioje ir už jos sienų.

– Esate ne tik rektorius, kunigas, bet ir Tarptautinės lyderystės akademijos lektorius. „Lyderystė“, „koučingas“, „pozityvioji psichologija“ – kaip pasirinkote šias kryptis?

– Studijuodamas teologiją Bostone 1999 m. sutikau amerikietį jėzuitą, kuris šalia teologijos studijų rašė doktoratą vadovavimo studijų srityje. Pokalbiai su juo paskatino mane domėtis vadyba ir vadovavimo psichologija. Labai greitai atradau organizacijų vystymą, lyderystę, „koučingą“ ir pozityviąją psichologiją. Tuomet pradėjau ieškoti sąsajų tarp dvasingumo ir organizacijų bei asmenybės studijų. Iki šiandien mane stebina ryšys tarp šių sričių. Kasdien atrandu naujų sąsajų tarp Šventojo Rašto, Jėzaus, Bažnyčios šventųjų mokymo ir lyderystės, vadovavimo, „koučingo“, pozityviosios psichologijos. Savo straipsniuose ir pamoksluose stengiuosi pristatyti pagrindinius laimingo, sėkmingo, sveiko, ramaus ir švento gyvenimo principus, kuriuos pristato Biblija ir šiuolaikiniai moksliniai tyrimai.

Čia pat už posūkio – linksmas mugės šurmulys.

Gitanos Merkelienės nuotr.

Kalbu ir rašau apie dėkojimą, atleidimą, optimizmą, tikslus, tikėjimą, džiaugsmą, teisingą požiūrį, saviraišką, tarnavimą ir kitus laimingų ir sėkmingų žmonių įpročius.

– Jūsų pamoksluose girdėti nuolatinis kvietimas per nuoširdią maldą (ne tik per mintinai išmokus poterius) rasti savo ir kito talentus, uždegti ir pakelti šimtus kartų žlugusias svajones, palikus komforto zoną keltis, ieškoti kliūčių įveikimo sprendimo, bet kokį negatyvą, kuris pasireiškia kasdieniuose santykiuose, tirpdyti meile... Pozityviąją psichologiją jungiate su bažnytiniu tikėjimu. Ar susilaukiate kritikos? Kaip reaguojate?

– Jungdamas psichologiją su tikėjimu ir dvasingumu kalbu apie tai, kas daugeliui artima, paprasta, suprantama, praktiška. Mano klausytojai arba skaitytojai mane kritikuoja labai retai. Manau, kad savo teigiamu požiūriu į kitus, savo tikėjimu, savo optimizmu, savo džiaugsmu pritraukiu daugiau geranoriškų ir didžiadvasiškų žmonių. Kai kas nors mane kritikuoja, stengiuosi patylėti, išiklausyti, klausiti, padėkoti ir suprasti, ar kritika yra teisinga, ar ji tik to žmogaus asmeninių problemų, sunkumų ir jo vidinių žaizdų išraiška.

– Ar lengva būti rektoriumi, kunigu, „koučeriu“?

– Būna sunkių dienų. Visada lengviau mokyti kitus būti geru žmogumi ir vadovu, negu pačiam puikiai atlikti bažnyčios vadovo, dvasininko, mokytojo ir „koučerio“ darbus. Ne visi mano darbai yra mano mėgiami. Nesu apsaugotas nuo baimių, nusivylimo, abejonių, nerimo, liūdesio ir kitų piktosios dvasios pagundų, tačiau mokausi priimti visus tuos išbandymus kaip galimybę augti, stiprėti. Tos sunkios akimirkos, nesėkmės, netektys ugdo ištvermę, kantrybę, atsparumą, išmintį, drąsą ir kitas dorybes. Jos būtinios tam, kad paruoštų mane dar didesniems darbams, tikslams, projektams, laimėjimams ir pasiekimams. Mokau kitus ir pats mokausi susikonscentruoti į tai, kas man svarbiausia, kas gera manyje ir kituose, ką noriu sukurti ir duoti kitiems. Didžiąją dienos dalį praleidžiu darydamas tai, ką mėgstu, kas patinka, kad džiugina ir žavi. Mano mokytojas sakė, kad žmogui niekada neužteks laiko atlikti visų darbų, bet jo gyvenime pakankamai laiko atlikti tai, kas svarbiausia jo pašaukimui. Jei Dievas kiekvienam duoda skirtingą užduotį, jis duoda ir visa tai, ko reikia jai atlikti.

– Dažnai iš savo bendraamžių ir jaunimo girdžiu: **neinu į bažnyčią, esu nusivylęs (-usi) kunigų klaidomis, skandalais. Kunigas – tik žmogus. Man nereikia tarpininkų... Kokia Jūsų nuomonė šiuo klausimu?**

– Žinoma, svarbiausia turėti asmeninį ryšį su Dievu, su Jėzumi, kuris mus stiprina, gydo, drąsina, moko, veda ir padeda kurti laimingą gyvenimą. Tam, kad palaikytume ryšį su savo Kūrėju ir globėju, galima ir reikia melstis gamtoje, gatvėje, namuose, darbo vietoje, restorane, automobilyje, parduotuvėje, ligoninėje ir kitose vietose. Tačiau galima ir reikia skirti laiko ne tik asmeninei, bet ir bendruomenei maldai. Su džiaugsmu laukiu kiekvieno sekmadienio šventės bažnyčioje, nes tai puiki galimybė man pasidalinti savo mintimis, tikėjimu ir padėsimu bei pasikrauti energijos, stiprybės, ramybės ir kitų malonių, kurias man dovanoja per tikėjimo bendruomenę. Ten mes „užkrečiame“ vieni kitus tikėjimu, drąsa, džiaugsmu, viltimi, sveikata, išmintimi ir kitomis Dievo dovanomis, kurias kiekvienas atsineša į bažnyčią sekmadienį. Dalyvaudami pamaldose mes dalijame savo dvasines dovanas, laiminame kitus, stipriname, gydome, teikiame džiaugsmą kitiems savo atėjimu, buvimu, artumu, giesme ir malda. Dalyvaudami bendruomenės maldoje mes priimame tikėjimą, viltį, meilę, ramybę iš kitų, nes jie spinduliuoja šiomis vertybėmis.

Nenustebkime, kad į bažnyčią kiekvieną sekmadienį susirenka netobuli kunigai, netobuli žmonės, nes niekas nėra tobulas. Į bendruomenę dažnai susirenka pikti, liūdni, neramūs, pasimetę, nusivylę, sergantys žmonės, nes Jėzus atėjo ne pas sveikuo-

Didingai skamba bažnyčios vargonai ir choras.

sius, bet pas sergančius. Jis ir dabar traukia į bažnyčią tokius, kuriems reikia fizinio arba dvasinio gydymo. Visi turime tam tikrų trūkumų, silpnybių, negalvimų, sutrikimų, tikslų, neišsipildžusių svajonių, nesėkmių, finansinių, psichologinių, socialinių, profesinių problemų.

Bendruomenėje slypi galinga gydanti ir keičianti jėga. Išbandykite šį gydymo būdą, jei jaučiate nerimą, baimę, vienišumą, liūdesį, negalią, tuštumą, pasimetimą, abejones, stresą, nusivylimą, nereikalingumą, jei ieškote savo vietos gyvenime, patiriate neapykantą, pasyvumą, priklausomybę, nesutartimus su kitais, žemą savivertę, užstrigimą savo tikluose ir kitas sielos kliūtis kelyje į didesnę Dievo palaimą. Ateikite į bažnyčią, atlikite asmeninę išpažintį, priimkite ir šveskite Dievo gailėstingumą ir jo teikiamas malones. Susitaikymo sakramento metu mes susitinkame su Dievu, kuris ne tik atleidžia visas mūsų nuodėmes, bet ir gausiai apdovanoja mus visokiais materialiniais ir dvasiniais turtais, kurių mums reikia šiame gyvenime.

– Šv. Kazimiero bažnyčioje vyksta ne tik pamaldos, sakralinės muzikos koncertai, šlovinimo vakarai, bet ir veikia sėkmingos grupelės (Alfa kursas, Krikščioniškoji meditacija, Motinos maldoje, Tarpusavio santykių laboratorija, Krikščioniškasis teatras, Krikščioniškasis pažinčių klubas „Susitikimai“, ansamblis „Giesmių tarnai“, maldos grupė „Dykumos žiedai“). Kas pasikeitė Jums atvykus? Ar Jūs patenkintas, vadinkime, rezultatais?

– Manau, kad man atvykus darbuotis čia pasikeitė dalis žmonių. Pasitraukė dalis žmonių, kurie buvo įpratę prie kitokių pamokslų, mokymo, minčių. Juos pakeitė nauji žmonės, kurie gerisi, džiaugiasi ir auga klausydamiesi mano mokymo. Į šią bendruomenę renkasi tie, kurie mokosi blogį nugalėti gerumu, kurie nori švęsti sekmadienį su džiaugsmu, entuziazmu, optimizmu, pozityvumu, didele vizija, drąsiomis maldomis ir tikėjimu neribota Dievo meilės galia. Čia susirenka tie, kurie tiki, kad Jis daro stebuklus jų gyvenime ir yra paruošęs jiems dar daug nuostabių dalykų.

Daug naujų dalykų sukūrėme kartu per ketverius metus. Kuriasi naujos grupės. Ne viskas vyksta taip greitai, kaip planavau ar norėjau. Tačiau matau daug besišypsančių, ramių, stiprių žmonių, kurie spinduliuoja savo tikėjimu po netekčių, nesėkmių, ligų ir kitų gyvenimo smūgių. Auga savanorių būrys, kurie visada atsiliepia, kai reikia daugiau rankų baž-

nyčios švenčių ir renginių metu. Aukojimas bažnyčiai irgi auga. Atnaujinome įgarsinimo aparatūros dalį, salės kėdes, interneto svetainę. Surengėme šlovinimo vakarų su puikia muzika ir giesmėmis bei liudijimais. Kasdien matau, kaip Viešpats laimina šią bendruomenę, jos žmones, darbus ir tikslus.

– Šiemet švenčiame Šv. Kazimiero bažnyčios atšventinimo 25 metų jubiliejų. Sugalgvota daug gražių idėjų. Kas padėjo organizuoti šią ypatingą šventę?

– Tikrai didelė komanda darbavosi ruošiant mūsų bažnyčios atšventinimo jubiliejaus šventę. Ji rengė šv. Kazimiero statulėlių konkursą. Konkurso dalyviai kūrė statulėles ir siuntė mums savo nuotraukas. Gavome 62 nuotraukas iš visos šalies ir užsienio. Istorikai vedė 1,5 valandos trukmės ekskursijas po bažnyčią, požemius, gimnaziją ir jėzuitų namus. Jose dalyvavo beveik 200 žmonių. Mūsų teatro aktoriai, apsirengę karaliačio drabužiais, rūmų damų suknėlėmis ir riterio apranga, visą dieną stovėjo lauke prie bažnyčios įėjimo ir kvietė užėti pabendrauti, daugiau sužinoti apie šv. Kazimierą ir nusifotografuoti. Aktoriai parodė du vaidinimus apie šv. Kazimierą. Bažnyčia buvo atidaryta visą dieną. Tą dieną ją aplankė daugiau negu 2 000 žmonių iš Lietuvos ir kitų pasaulio šalių. Didelė grupė savanorių darbavosi bažnyčios viduje, prie durų, pasitinkant gausų būrį lankytojų. Jie Kaziuko mugės ir bažnyčios svečiams dalijo lankstinukus su malda bei kvietė pasimelsti bažnyčioje, prašant šv. Kazimiero globos sau ir savo artimiesiems. Kiti bažnyčios nariai pasakojo jiems apie šį šventąjį, jo bažnyčios istoriją ir jos veiklą dabar. Kiti rengė agapę su vaisėmis ir arbata. Po šv. Mišių agapėje apsilankė daugiau negu 100 žmonių. Tai buvo graži bendruomenės jubiliejaus diena, kurios rengime dalyvavo apie 50 savanorių. Dėkoju už šią Viešpaties dovaną mums visiems.

– O kokią ateities viziją matote: savo, Šv. Kazimiero bažnyčios, Lietuvos?

– Visada troškau, kad bendruomenė augtų, kad mes padarytume daugiau žmonių tikrais Kristaus sekėjais. Tikiu, kad galime pasiekti dar daugiau žmonių, panaudodami šiuolaikines technologijas ir sielovados formas. Tikiu, kad Dievas siuncia mums naujus žmones, kurie pakrikštyti ir dar ieško jo, bet neranda. Tikiu, kad galime sukurti tokią sekmadienio šventę, į kurią daugiau žmonių norėtų ateiti, o išėję vėl norėtų čia sugrįžti. Norime, kad tūkstančiai vilniečių atrastų Dievą, jį pažintų, garbintų ir priimtų jo dovanas, kurias jis nori jiems duoti. Norime sukurti bažnyčioje tokią erdvę, kurioje jie galėtų sutikti bendraminčių, augti tikėjime ir laiminti kitus.

– Šventės proga Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius dėkoja bendruomenei už maldas, tarnystę, tikėdamas ir drąsindamas kiekvieną stiprinti tikėjimą neribota Dievo meilės galia:

– Prisiminkite, kas esate ir kas Jūsų Kūrėjas. Jo meilės galia slypi kiekviename iš Jūsų. Žvelkite plačiau, mąstykite šviesiau, prašykite drąsiau, siekite daugiau, duokite linksmiau, tikėkite stipriau. Gėrėkitės kiekviena diena, nes ji yra Jo dovana Jūsų džiaugsmui. Jūsų laukia dar daug didelių laimėjimų, gražių akimirkų ir kitų nuostabių dalykų, kuriuos Viešpats yra Jums parengęs.

Jubiliejaus proga istorinės šventovės lankytojai turėjo progą nusifotografuoti su „karaliaičiu“, pabendrauti su „rūmų didikais“ – Krikščioniškojo teatro aktoriais.

Jono Grinciaus nuotr.

Kad Lietuva neišsivaikščiota

Kovo 9 d. Vilniuje, Seime, vyko Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos, Lietuvos mokslų akademijos ir kai kurių nevyriausybiinių organizacijų surengta konferencija „Kaip mums išlikti? Ar įmanomas nacionalinis susitarimas, kad Lietuva neišsivaikščiota?“ Tai vienas iš „Europos savaitės 2016“ renginių, vykstančių Seime kovo-gegužės mėn. Konferencijoje buvo nagrinėta emigracijos, keliančios didelę grėsmę Lietuvos ekonomikai ir demografijai, problema, aptariami Lietuvos mokslo akademijos suburtų ekspertų siūlymai dėl emigracijos mažinimo ir reemigracijos skatinimo, grįžimo gyventi į Lietuvą. Konferenciją vedė Seimo Migracijos komisijos pirmininkas Valdas Vasiliauskas, dalyvavo beveik 150 aukštųjų mokslo įstaigų, nevyriausybiinių organizacijų, visuomeninių judėjimų, tautinių bendrijų, jaunimo organizacijų, verslo atstovų.

Konferencija priėmė rezoliuciją „Dėl valstybės demografinės politikos, siekiant valdyti emigracijos ir reemigracijos procesus“ ir tolesnio bendradarbiavimo sutartį. Rezoliucijoje pabrėžiama, kad 2015 m. birželio 30 d. pasirašytas Nacionalinis parlamentinių partijų susitarimas dėl emigracijos yra nepakankamas, todėl siūloma Seimui ir Vyriausybei emigraciją ir demografinę krizę pripažinti viena iš valstybės valdymo problemų, lemiančių spartų tautos nykimą, ir reemigraciją bei demografinės būklės normalizavimą paskelbti prioritetiniu nacionaliniu klausimu, kurį būtina nedelsiant spręsti. Rezoliucijoje kviečiama neatidėliojant pradėti telkti visus valstybės piliečius ir institucijas, į šį procesą įtraukiant visas partijas ir visuomeninius judėjimus, valdžios institucijas, mokslo ir švietimo įstaigas, Katalikų Bažnyčios ir kitų religinių konfesijų ir organizacijų atstovus, visus aktyvius ir kūrybingus žmones, visus turimus išteklius. Seimo Migracijos komisija raginama sutelkti visas pajėgas rengti Seimo nutarimo projektą, kuriuo Vyriausybė būtų įpareigota nedelsiant sukurti Lietuvos piliečių reemigracijos skatinimo, emigracijos mažinimo, demografinės būklės stabilizavimo ir gyvenimo kokybės gerinimo programą, kurioje būtų numatytos konkrečios šios programos įgyvendinimo priemonės, terminai ir finansavimo šaltiniai.

Pateikiame konferencijos pranešėjų mintis.

Dr. Norbertas Černiauskas, Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto lektorius („Kodėl lietuvis emigruoja: žvilgsnis į pusantro šimto metų istoriją“).

Prelegentas teigė, kad XX a. pradžioje Lietuvos ūkio plėtra nepajėgė pasivyti gyventojų demografinio augimo, todėl tarpukario Lietuvos valdžia emigracijoje nematė itin didelių problemų. Pvz., Kauno darbo biržos komitetas, reaguodamas į emigracijos problemas, dar 1926 m. buvo pareiškęs, kad esant tokiai Lietuvos ūkio būklei ir vykstant ekonominei krizei, „emigracija pageidautina ir reikalinga“. Didesnė Lietuvos problema buvo paveldėta milžiniška nekvalifikuota darbo jėga, kuri proporcingai kūrė itin nedidelę pridėtinę ekonominę naudą, neskatinė ūkio augimo ir didino emigracijos mastus. Kvalifikuoti darbuotojai neblogai uždirbdavo ir Lietuvoje, tačiau jų vis labiau trūko. Beveik visu nepriklausomos Lietuvos dvidešimtmečiu pasigirdavo ūkininkų (ir ne tik) balsų, kad trūksta darbininkų; jų ypač pritrūko ketvirtojo dešimtmečio pabaigoje. 1939 m. pradžioje darbo rankų trūkumą šalies žemės ūkyje kaip problemą fiksavo netgi VSD. Taigi valstybei reikėjo imtis milžiniškų reformų, bandant tūkstančius juodadarbių išmokyti profesijos, verslumo, darbštumo. Tarpukario emigrantai buvo kilę iš smulkių ir mažažemių

Dr. Norbertas Černiauskas

ūkių, tai tie, kuriems nepavyko (ir dėl ekonominių žinių, ir dėl sumanumo stokos) prasimušti iki vidutinio ūkininko ir kurie nenorėjo už mažą atlygį dirbti jiems įprasto nekvalifikuoto darbo.

1933 m. žemės ūkio ministras J. P. Aleksa yra teigęs, kad pagrindinė emigracijos priežastis Lietuvoje yra nedarbas ir tingumas, menkas darbo našumas, darbo kultūros stygius. Ir pateikęs įprastą pavyzdį iš provincijos, kai skurdžiai gyvenanti 6 asmenų šeima nori emigruoti, nes šaltuoju metų laiku neturi ką veikti, nors eiti dirbti į netoliese esantį ūkį nenori, užsiimti amatu nesugeba, – kitaip tariant, jos pagrindinis tikslas yra ne ūkiškai save realizuoti (plėsti, atnaujinti, reorganizuoti ūkį), bet už tą patį mechaninį darbą per daug nesukant galvos gauti didesnes pajamas; taigi emigruoti.

Pranešėjo nuomone, bandymas lietuviui įkvėpti verslumo traktuotinas kaip viena iš tarpukario modernėjančios visuomenės būdingų naujovių, skelbiant, kad ir ekonominė nepriklausomybė yra ne mažiau svarbi, nei politinė, o ekonominė laisvė dar nėra iki galo iškovota. Vis labiau trūkstant kvalifikuotų darbo rankų ir turint nekvalifikuotą darbininkų armiją, siekta ugdyti lietuvių ūkinį kūrybingumą (nes būtent jo stokoiantys ir emigruodavo). Priemonių ėmėsi ir valdžia, ir gimstantis Lietuvos verslo elitas.

Apibendrinamas istorinę patirtį dr. Norbertas Černiauskas reziumavo, jog ir šiandien emigracijos mažinimui reikalingos esminės reformos šalies viduje, o ne bandymai pusiau ezoteriniais būrimais sugrąžinti išvažiavusius ar dar blogiau – kaltinti emigrantus nelojalumu valstybei, išdavytėmis, mokesčių slėpimu ar dar kažkuo.

Vlada Stankūnienė, Vytauto Didžiojo universiteto Socialinių mokslų fakulteto Sociologijos katedros profesorė („Kada Lietuva gali demografiškai atgimti?“).

Profesorė pateikė statistinius ir demografinius emigracijos ir migracijos aspektus, – kaip Lietuva atrodo Europos Sąjungos ir pasaulio valstybių fone. Jos nuomone, svarbiausias išvykimo motyvas yra ekonominė gerovė. Ilgesniam ar trumpesniam laikui yra išvykę net 22 proc. šalies gyventojų, tai dažniausiai 20–24 metų vyrai be aukštesnės kvalifikacijos, be reikšmingesnių darbo įgūdžių. Kaip rodo statistika, emigrantas į užsienį važiuoja net kelis kartus: išvažiuoja – grįžta, išvažiuoja – grįžta. Turint galvoje mažėjančią gimstamumą, vyrų mirtingumo mastus, gyventojų senėjimą, reikia imtis itin skubių ir gerai apgalvotų migracijos subalansavimo priemonių. O ar tos priemonės dar nepavėluotos?

Seimo narys, Migracijos komisijos pirmininko pavaduotojas Mečislovas Zasčiurinskas bandė įkvėpti optimizmo: galbūt išeičių reikia ieškoti pergalvojant Lietuvos užsienio politiką?

Dainius Paukštė, ilgametis Migracijos tarnybos vadovas, nepriklausomas migracijos ekspertas („Nuo ko pradėti? Esminė sąlyga sėkmingam darbui“).

Ekspertas sakė, jog įprasta, kad pasaulyje migruoja 3 proc. gyventojų. Lietuvoje šis rodiklis neįtikėtinai didelis – 18 proc. Kalbėtojas pašiepė premjero A. Butkevičiaus žodžius, esą jaunimo migracija išaugo prasidėjus šaukimui į Lietuvos kariuomenę. „Koks patarėjas jam galėjo pakišti tokią mintį, nepagrįstą absoliučiai jokiais tyrimais, jokiais apklausomis?“ – klausė pranešėjas.

Valdas Vasiliauskas, Seimo Migracijos komisijos pirmininkas („Emigracija – nacionalinio masto problema: kas ją išspręs?“).

Anot komisijos pirmininko, Lietuvos nuostoliai – prarastų žmonių suvestinės – skelbia Statistikos departamentas, jos visiems prieinamos, bet niekas jomis per daug nesistebi. Net ir tada, kai emigravusiųjų per metus skaičiai primena didžiąsias deportacijas į Sibiro vergų stovyklas. Pvz., 2010 m., po Andriaus Kubiliaus naktinės reformos, iš Lietuvos pabėgo 83 tūkst. žmonių. Tai absoliutus rekordas. Po tokio nukraujavimo 2012 m. antrąjį ketvirtį mūsų liko mažiau nei trys milijonai. Per 25 atkurtos nepriklausomybės metus Lietuva neteko 805 418 gyventojų. Nesulaikoma artėjame prie milijono, kurį Lietuva prarado karo ir pokario metais.

Jau praėjusį dešimtmetį Jungtinių Tautų Organizacija Lietuvą priskyrė prie šalių, kurių gyventojų skaičius iki 2050 m. mažės sparčiausiai. Pagal praėjusiais metais Europos Komisijos paskelbtus demografinius tyrimus, Lietuvoje 2060 m. mūsų liks mažiau nei 2 milijonai. Kadangi išvažiuoja daugiausia jaunimas, tai tiesiogiai veikia santuokų skaičių, gimstamumą, mokinių skaičių. Nekalbant apie darbo jėgos ir intelekto nutekėjimą.

Seimo narys Valdas Vasiliauskas

„Atrodo, visi susitakė su tuo, kad Lietuva virto pigios darbo jėgos tiekėja, – sakė prelegentas. – Aki vaizdu, kad Lietuvos valdžia nebuvo pasirengusi naujai realybei – Europos Sąjungai ir jos žmonėms suteiktai judėjimo laisvei, kuri atvėrė duris į kur kas aukštesnių gyvenimo standartų kraštus visiems pageidaujantiems. Nepasakytum, kad valdžia nieko nedarė, bandydama stabdyti šį srautą, tačiau visos pastangos buvo bergždžios, nepriklausomai, ar Vyriausybė buvo dešiniųjų, ar kairiųjų“.

„Ši nesėkmių sąrašą, – tęsė V. Vasiliauskas, – galėčiau papildyti 2006 m. premjero įsteigta darbo grupe, kuri metus rengė ekonominės migracijos valdymo strategiją. Jai koordinuoti ir įgyvendinti 2007 m. buvo suburta Ekonominės migracijos reikalų komisija. Tačiau pagal lietuviškos politinės kultūros tradiciją, po rinkimų atėjus naujai valdžiai, nebeliko nei komisijos, nei ekonominės emigracijos valdymo strategijos.

Viskas buvo pradėta iš naujo – 2011 m. jau kita Užsienio reikalų ministerijos vadovaujama tarpinstitucinė darbo grupė parengė programą ‘Globali Lietuva’, kurioje pripažįstama, kad tapome valstybe, kurios didelė dalis piliečių gyvena ne geografinėje Lietuvos teritorijoje ir kuriuos būtina įtraukti į Lietuvos gyvenimą, nors ir nepuoselėjant iliuzijų, jog emigrantai grįš.

Švietimo ir mokslo ministerija koordinavo mokslo žmonėms skirtą vadinamąją protų gražinimo programą, tačiau statistikos neapgausi. Nemažėjantys emigracijos srautai vertė pripažinti faktą, kad visos mūsų programos baigėsi *fiasco*. Gal ir todėl, kad net ir tuos valstybės lietus asignavimus pasidalindavo institucijos, atsakingos už emigracijos politiką ir įvairias programas, ir tik menka jų dalis pasiekdavo pačius emigrantus.

Vyriausybės programų menką efektyvumą patvirtina ir reemigrantų apklausos. Pasirodo, tik dešimtadalis reemigrantų pastebi valdžios pastangas.

Tyrimai sako, kad pati Lietuvos valdžia – vienas iš grįžimo į tėvynę stabdžių. Net trys ketvirtadaliai emigrantų tyrėjams tvirtino, jog svarbiausias sulaikantis nuo sugrįžimo veiksnys – aukštas korupcijos lygis ir biurokratizmas gimtinėje.

Net pusė reemigrantų vėl rengiasi antrajai, galbūt negrįžtamai emigracijai.

Pagrindinis apklaustųjų motyvas – nusivylimas Lietuvos perspektyvo-

mis, nepatenkinamos darbo sąlygos ir finansiniai nepritekliai”.

V. Vasiliauskas prisiminė 2006 m. Seime surengtą konferenciją „Emigracija iš Lietuvos: padėtis, problemos, galimi sprendimo būdai”, kurioje šviesiausi šalies protai pateikė tikslią padėties analizę, įvardijo problemas ir jų sprendimo būdus. „Lietuvi, kuris paskutinis išvyksi iš Lietuvos, nepamiršk išjungti šviesos”, – konferencijoje anglišką patarlę perfrazavo daktarė Audra Sipavičienė, savo strategines išvalgas pradėdama konstatavimu: „Nors Lietuvos Vyriausybė ir reiškia susirūpinimą esama padėtimi, o emigracija įvardijama viena iš nacionalinio saugumo grėsmių, realių priemonių ką nors keisti vis dar trūksta. Dalinės priemonės išskaidytai vykdomos įvairių institucijų, situacijos iš esmės nekeičia”. Savo išsamiaame pranešime daktarė buvo pasiūliusi ir detalių tų realių priemonių planą.

„Tai milžiniška nacionalinė problema, su kuria nebepajėgi susidoroti kuri nors viena vyriausybė institucija ir net visa valstybė, – sakė V. Vasiliauskas. – Jau nebepakanka ir praėjusiais metais priimto Nacionalinių parlamentinių partijų susitarimo dėl emigracijos, juo labiau kad jo nepasirašė dvi įtakingiausios Seimo opozicijos partijos.

Metas išdrįsti pripažinti, kad emigracijos krizė – tai sisteminės Lietuvos valstybės krizės dalis ir pasekmė. Ar išdrįsime?

Akivaizdi tiesa, kad didžiausią nekarinę grėsmę Lietuvai galima atremti tik suvienytomis pastangomis.

Emigracijos politikos lūžis ar šuolis reikštų visos valstybės raidos lūžį ir šuolį, kuriuo mes norėtume sutikti savo valstybės šimtmetį. Priešingu atveju tai bus liūdnas jubiliejus, nes jį švęsime kaip oficialiai paskelbta – ‘greičiausiai išmirštantį valstybę’.

Manau, kito tuščiai praleisto dešimtmečio mes jau nebeturime”.

Parengė **Vitalius Zaikauskas**

PLB atstovė Lietuvoje Vida Bandis. O. Posaškovos (Seimo kanceliarija) nuotraukos

„Draugo” prenumeratoriai gali skaityti „Draugą” internete be jokio papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in” bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą” greičiau!

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL Tel. 708-422-8260

Premijuotą knygą apie JAV lietuvius
galite nusipirkti „Drauge”

Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatytą šiais metais leidyklos „Aukso žuvis” išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim” (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Anyšienė) galite įsigyti „Draugo” knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvirai pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim” yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.

Eugenijus Radžiūnas, gyvenantis **Omaha, NE**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdus ačiū, kad dosniai remiate mūsų laikraštį.

Gediminas Damašius, gyvenantis **Libertyville, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 75 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkoja už suteiktą dosnią finansinę paramą.

Vida Sakevičiūtė, gyvenanti **Hometown, IL**, suprasdama nelengvą „Draugo” finansinę padėtį, išlaidoms sumažinti paaukojo 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Irena Mickūnas, gyvenanti **Athens, OH**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiria me Jums.

Vaida V. Mikuckis, gyvenanti **La Canada, CA**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

Giedrė Končienė, gyvenanti **Lemont, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

R. A. Dabšys, gyvenantis **Los Angeles, CA**, atsiuntė 50 dol. „Draugo” leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Catherine Bertužis, gyvenanti **Downers Grove, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų paramos dėka dar ilgai gyvuos lietuviškas spausdintas žodis.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Rusijos pratybos trukdo Lietuvos laivybai

Rusijos kariniai laivai trukdė laivybai Lietuvos teritoriniuose vandenyse. Reuters/Scanpix nuotr.

Vilnius (BNS) – Rusijos ekonominėje zonoje Baltijos jūroje vykstant laivų pratyboms, šios šalies kariniai laivai neteisėtai trukdė laivybą ir Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje.

Rusijos karinis laivas nurodė keisti kursą Lietuvos zonoje esantiems laivams – apie 20 jūrmylių (37 km) nuo Klaipėdos esančiam Rusijos keltui „Ambal“ ir 31 jūrmylę (57 km) nutolusiam Nyderlandų laivui „Jade“. Tai jau antras toks atvejis šią savaitę.

Pernai Karinės jūrų pajėgos nustatė 5 tokius atvejus.

Lietuvos kariuomenės Karinių

jūrų pajėgų valdymo centras pranešė, kad į jūrą buvo išsiųstas laivas „Dzūkaskas“ ir sraigtasparnis – jie patruliuoja ir registruoja galimus laivybos trikdymo atvejus.

Lietuvos zonoje leidžiama plaukti užsienio šalių laivams, taip pat ir kariniams, tačiau jie privalo nevaržyti išimtinės pakrantės valstybės teisių išskirtinėje ekonominėje zonoje. Tokia Rusijos veikla pažeidžia tarptautinės jūrų teisės konvencijos nuostatus ir geros kaimynystės principus, teigia Karinių jūrų pajėgų valdymo centras.

Nori valyti ežerų dugnus

Vilnius („Draugo“ info) – Gamtoaugininkai ir žalieji sukėlė triukšmą, sužinoję apie ketinimą cheminiu būdu valyti uždumblėjusius šalies ežerus.

Tačiau Aplinkos ministerija ramina, kad užsienyje taikomas cheminis ežerų valymas bus pasirinktas, tik prieš tai jį išmėginus, ir kad bus atlikti visi reikiami tyrimai, o pirmajam bandymui numatytas vienas nedidelis ežeras.

Nesikreips dėl vasaros laiko atsisakymo

Vilnius (BNS) – Lietuvos Vyriausybė apsisprendė nesikreipti į Europos Komisiją (EK) dėl laikrodžių sukiojimo įvedant vasaros ir žiemos laikus.

Kreipimasis į EK gali būti tik tokiu atveju, kai yra labai aiškūs argumentai, jog toks veiksmas turi neigiamą poveikį atskiroms sritims: žmonių gyvenimui, sveikatai ir pan. Ūkio ministerija nerado tokių pagrindimų.

Ūkio ministerija nurodė, kad sprendimas priimtas atsižvelgiant į sveikatos, energetikos, transporto, aplinkos, turizmo ir žemės ūkio srityse atlikto tyrimo rezultatus, kurio metu nebuvo nustatyta, kad dabartinė vasaros ir žiemos laiko įvedimo sistema darytų neigiamą poveikį ūkio sektoriams bei turėtų neigiamą poveikį žmonių sveikatai. Tyrimas buvo atliktas po to, kai pernai lapkritį Seimas priėmė nutarimą ir pasiūlė Vyriausy-

ras. Kada šis bandymas įvyks, nenurodoma.

Tuo metu Seimo narys, Lietuvos žaliųjų partijos pirmininkas Linas Balsys kreipėsi į Aplinkos ministeriją ir Generalinę prokuratūrą. Pasak jo, kyla įtarimų dėl galimų korupcinių ryšių, be to, toks metodas daro mirtiną pavojų ežero dugną rausiančioms žuvis.

bei žengti žingsnius pakeičiant Europos Sąjungos direktyvą dėl laiko ir leidžiant Lietuvai nuspręsti pačiai, kokių laiku gyventi.

Geografiškai penktadalis Lietuvos (vakarinė dalis) patenka į pirmąją laiko juostą, likusi šalies dalis – į antonąją laiko juostą.

Laikas Lietuvoje, kaip ir visose ES valstybėse narėse, keičiamas dukart per metus. Tai daroma vykdamas ES direktyvą dėl vasaros laiko. Direktyvos galiojimas yra neribotas. Briuselis kas penkerius metus skelbia komunikatą, kuriame nurodomas tikslus vasaros laiko įvedimo ir atšaukimo grafikas.

Vasaros laikas kasmet įvedamas paskutinį kovo sekmadienį, pasukant laikrodžio rodykle valanda į priekį, o atšaukiamas paskutinį spalio sekmadienį.

Ragina viešinti lobistus

Vilnius (LRT.lt) – Tarptautinės iniciatyvos „Atviros vyriausybės partnerystė“ ataskaitoje rašoma, kad Lietuvoje turi būti pakeistas lobistinės veiklos reguliavimas, atgaivintas lobistų registras; daugiau informacijos turėtų būti atverta apie tikruosius įmonių savininkus, užtikrinta centralizuota prieiga prie turto ir interesų

deklaracijų.

Dabartinis valdžios veiksmų planas korupcijai mažinti, anot nevyriausybinių, esą painus, todėl nebus ir konkrečių rezultatų. Šių nevyriausybinių tikslas yra padėti valstybei siekti didesnio skaidrumo ir įtraukti, kad tame dalyvautų piliečiai.

Obama įtikinės D. Britaniją likti ES

Londonas (ELTA) – JAV prezidentas Barack Obama balandžio mėnesį lankysis Londone ir bandys įtikinti Didžiosios Britanijos gyventojus, kad jų šalis turėtų likti Europos Sąjungos (ES) nare.

Birželio mėnesį britai balsuos referendume dėl „Brexit“ – šalies pasitraukimo iš ES – didžiausio pasaulyje prekybos bloko. Anksčiau B. Obama yra sakęs, kad norėtų Britaniją matyti

ES ir padėti palaikyti po Antrojo pasaulinio karo susiformavusią transatlantinę partnerystę.

Dauguma apklausų rodo besiskiriančią gyventojų nuomonę dėl „Brexit“, o didelė dalis žmonių dar neapsisprendė, kaip balsuoti referendume.

JAV prezidentas B. Obama balandžio mėnesį lankysis technologijų mugėje Vokietijoje ir maždaug tuo metu turėtų užsukti į Britaniją.

D. Trump glumina Europą

Briuselis (ELTA) – Europa nepasirengusi tokiam prezidentui kaip Donald Trump, mano Europos Parlamento (EP) vadovas Martin Schulz.

Anot M. Schulz, politinis D. Trump stilius remiasi nuolatiniais išpuoliais prieš kitus ir kaltininkų ie-

kojimu. „D. Trump yra iš tų politikų, kurie visais gyvenimo atvejais turi atpirkimo ožį“, – paaiškino EP vadovas. Jis taip pat kritikavo Amerikos milijardieriaus poziciją politiniais, ekonominiais ir socialiniais klausimais.

Sunaikino IS cheminių ginklų objektus

Washingtonas (BNS) – JAV vadovaujama koalicijos aviacija pirmą kartą bombardavo džihadistų judėjimo „Islamo valstybė“ (IS) numanomas cheminių ginklų gamybos ir laikymo vietas.

Sėkmingi aviacijos smūgiai buvo surengti remiantis duomenimis, išgautais iš sučiupto kovotojų vadei-

vos Sulayman Dawud al Bakkar, dar žinomo kaip Abu Dawud.

Jis vasarį buvo sučiuptas JAV specialiųjų pajėgų, o baigus tardymą perduotas Irako pareigūnams. Iš S. D. al Bakkar išgauta informacija atrodo esanti labai vertinga kovai su IS Irake ir Sirijoje. Remiantis ja buvo beveik iškart gauta teigiamų rezultatų.

Varšuvoje tęsiasi masiniai protestai

Varšuva (BNS) – Tūkstančiai lenkų kovo 12 dieną Varšuvoje ir kituose miestuose protestavo dėl vyriausybės sprendimų, paralyžiusių šalies Konstitucinio teismo darbą.

Didžiausia demonstracija buvo surengta sostinėje, kur didžiulė minia, vadovaujama Komiteto demokratijai ginti (KOD) ir kitų opozicijos jėgų, surengė mitingą prie Konstitucinio Tribunolo būstinės, o vėliau nužygiavo prie Prezidentūros. Kolonos priekyje einantys žmonės nešė didelį transparantą su užrašu: „Sugrąžinkime konstitucinę santvarką.“

Varšuvos savivaldybė nurodė, kad demonstracijoje dalyvavo apie 50 tūkst. žmonių.

Protestai taip pat surengti Poznanėje ir Vroclave, dalyviai reiškė solidarumą su spaudimą patiriančiu Konstituciniu Teismu ir ragino konservatyvią valdančiąją partiją „Įstatymas ir teisingumas“ (PiS) atšaukti

Tūkstančiai lenkų reikalauja atstatyti demokratiją. AFP/Scanpix nuotr.

reformas, pakertančias Tribunolo galimybes kontroliuoti vyriausybės sprendimus.

Kritikai tuos pakeitimus, faktiškai paralyžiusius Konstitucinį Tribunolą, laiko puolimu prieš Lenkijos demokratiją, kuri buvo iškovota Lech Walesa ir jo vadovaujamo judėjimo „Solidarumas“ pasiaukojamų pastangų 9-ame dešimtmetyje.

Pastaruosius tris mėnesius Lenkijoje buvo dažnai rengiami prieš PiS nukreipti gatvių protestai.

Popiežius lankysis Lenkijoje

Varšuva (BNS) – Popiežius Pranciškus liepą atvyks su vizitu į Lenkiją, kurioje vyks šių metų Pasaulio jaunimo dienos, o per tą vizitą taip pat aplankys Aušvico-Birkenau nacių koncentracijos stovyklos memorialą.

Šią buvusią nacių mirties stovyklą jis aplankys liepos 29-ąją, trečiąją savo vizito dieną.

Tame memoriale anksčiau lankėsi du dabartinio pontifiko pirmtakai: lenkas Jonas Paulius II (1979-aisiais) ir vokietis Benediktas XVI (2006-aisiais).

Apie 1,1 mln. žmonių, daugiausiai žydų, suvežtų iš visos Europos, buvo

nužudyti nacių Aušvico-Birkenau stovykloje 1940–1945 metais. Tarp aukų taip pat buvo kitų tautybių Lenkijos piliečių, romų ir sovietų karo belaisvių.

Pranciškus Lenkijoje viešės penkias dienas: jis atvyks liepos 27-ąją, o vizitą baigs liepos 31-ąją.

Katalikų Bažnyčios vadovas taip pat aplankys Čenstakavos šventovę Lenkijos pietuose, kur aukos Mišias, minint Lenkijos krikšto 1050-ąsias metines.

Pontifikas taip pat susitiks su aukštais Lenkijos pareigūnais, tarp jų prezidentu Andrzej Duda.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Kovo 16 d., trečiadienį, 6:30 val. v. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas** New Yorke (420 5th Avenue, New York, NY 10018) kviečia į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimą. Susirinkusius pasveikins Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė. Vakaro metu koncertuos tarptautinio pripažinimo sulaukusi pianistė Evelina Puzaitė. Dėl riboto vietų skaičiaus būtina registracija ny.renginiai@urm.lt

■ **Kovo 18 d., penktadienį, 7 val. v. SLA** 307 ArtSpace, 307 W 30th Street, New York, NY 10001, bus rodomas Giedrės Kumpikaitės filmas „Wings to Remember“, kurį lydės dokumentika apie šio filmo sukūrimą – „The Making of Wings to Remember“. Filmą pasakoja apie autorės tėvo Julijono Kumpiko-Kumpikevičiaus jaunystės ir vėlesnius gyvenimo metus. Bus vaišės.

■ **Kovo 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** vyks rašytojos Eglės Juodvalkės autobiografinio romano „Sugar Mountain“ pristatymas ir susitikimas su pačia autore. Adresas: 6500

South Pulaski Road, Chicago, IL, 60629.

■ **Dailiojo skaitymo konkursas vyks 2016 kovo 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Kviečiame aktyviai dalyvauti visų lituanistinių mokyklų moksleivius. Nugalėtojų laukia puikūs apdovanojimai. Konkursą ruošia JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdyba. Daugiau informacijos suteiks Vesta tel. 773- 818-3981 ir Birutė tel. 630-673-3384 arba el. paštu: vestav@yahoo.com, birutekairiene@yahoo.com

■ **A. Kazickienės lithuanistinė mokykla** alumni kviečia į antrąjį jaunimo organizuojamą gerumo vakarą „Krepšinio galia“! Vakarą vyks š. m. balandžio 9 d. 7 val. v. St. David's Episcopal Day School, 573 Roanoke Ave, Riverhead, NY 11901. Renginyje dalyvaus NBA krepšininkas Jonas Valančiūnas, vyks aukcionas, diskoteka, bus lietuviško maisto ir naminių kepinų. Mums rūpi Lietuvos vaikai! Visos lėšos, surinktos vakaro metu, bus skirtos „Krepšinio galia“ programos vaikams! Renginio koordinatorė – Aistė Furajevaitė, tel. 631-965-8003.

Padėka

Jau daug metų Lietuvių Fondas remia įvairius jaunimo, švietimo ir kultūros projektus. Malonu, kad ir lietuviška spauda yra šios unikalios išeivijos organizacijos akiratyje. „Draugo“ leidėjai ir redakcija didžiai dėkinga Lietuvių Fondui už suteiktą paramą „Draugo“ prenumeratų platinimo projektui.

Jūsų dėka mes galime įgyvendinti savo užmojus.

2016 m. VYDŪNO JAUNIMO FONDO JAMES LIAUTAUD 10 000 dol. VARDINĖ STIPENDIJA VERSLO MAGISTRANTAMS/DOKTORANTAMS

64 metus gyvuojantis Vydūno vardo jaunimo fondas remia lietuvių studentų studijas ir vertingų knygų leidimą, skiria Akademinio skautų sąjūdžio garbės narių vardo mokslo premijas, leidžia knygas ir skelbia rašinių konkursus.

Dosni geradarė Gražina Liautaud įkūrė tris 10 000 dol. stipendijas savo vyro a.a. James (Big Jim) Liautaud atminimui. Verslininkas ir pedagogas James Liautaud (mirė 2015 m. spalio 23 d.) Ilinojaus universitete Urbana-Champaign įgijo mechaninės inžinerijos bakalaurą ir įsteigė nemažai verslų. Jis taip pat profesoriavo Ilinojaus universitete Čikagoje, kur įdiegė vadovavimo apmokymo metodą – „Process Designed Training“. DePaul universitete James Liautaud įsteigė „Chicago Family Business Council“.

REIKALAVIMAI

Stipendija skiriama lietuvių kilmės studentams, kurie šiuo metu studijuoja ar yra priimti ir užsiregistravę studijuoti Illinois valstijos pagrindiniame, pripažintame verslo universitete, siekdami magistro ar doktorato laipsnių.

Informaciją apie stipendiją ir prašymo anketą rasite Vydūno jaunimo fondo tinklalapyje www.vydunofondas.net arba galite teirautis el. paštu: vyduno.fondas@sbcglobal.net.

Užpildytus dokumentus reikia grąžinti iki š. m. birželio 15 d.

KALENDORIUS

Kovas

Indiana (IN)

Kovo 20 d., sekmadienį: Beverly Shores Lietuvių klubas kviečia į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kuris vyks 2 val. p.p. Šv. Onos bažnytelėje (433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301) po 1 val. p. p. lietuviškų pamaldų. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Šventinę programą atliks Lietuvių Operos choras, vadovaujamas Jūratės Grabliauskienės. Kviečiame visus gausiai dalyvauti, pakvieskite savo draugus ir kaimynus. Savo aukomis paremsite Lietuvių Operą. Po programos – vaišės. Pasiteirauti tel. 219-512-3493

Čikaga (IL)

Kovo 19 d., šeštadienį: Balzeko lietuvių kultūros muziejuje – 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL 60629 vyks Čikagoje gyvenančios rašytojos Eglės Juodvalkės autobiografinio romano „Sugar Mountain“ pristatymas ir susitikimas su pačia autore. Renginio pradžia 2 val. p. p.

Kovo 20 d., sekmadienį: Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija (5129 Wolf Rd. Western Springs, IL 60558) kviečia į Kovo 11-osios šventę. Minėjimo ir popietės pradžia po 11:30 val. r. pamaldų. Pasipuoškite tautiškai. Po minėjimo – vaišės. Pietums prašoma užsiregistruoti iš anksto tel. 708-229-2795 arba el. paštu teviskes.parapija@gmail.com.

Kovo 20 d., sekmadienį: 1 val. p. p. Čikagos Jaunimo centro tėvų jėzuitų koplyčioje kun. Jaunius Kelpšas atnašaus šv. Mišias. Šv. Mišios šioje koplyčioje vyksta kartą per mėnesį – dažniausiai paskutinį mėnesio sekmadienį. Apie pasikeitimus iš anksto bus pranešama laikraštyje. Galima užprašyti šv. Mišias už mirusius artimuosius. Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti šv. Mišiose ir pratęsti šios koplyčios gyvavimą. Po šv. Mišių – vaišės Centro kavinėje.

Kovo 20 d., sekmadienį: Lietuvos Dukterų draugija 10 val. r. PLC didžiosios salės vakarinėje dalyje ruošia tortų, pyragų ir kitokių gardėsių išpardavimą. Kviečiame ateiti ir įvertinti mūsų naujųjų šeiminių iškeptus gardumynus. Bus kavutė ir vaišės.

Balandis

Čikaga (IL)

Balandžio 9 d., šeštadienį: Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks Čikagos lituanistinės mokyklos metinis labdaros pokylis „Šokame su ČLM žvaigždėmis“.

Balandžio 17 d., sekmadienį: PLC didžiojoje salėje, 12:45 val. p. p. vyks rašytojo Antano Vaičiulaičio minėjimas. Programoje – ištraukos iš Vaičiulaičio raštų: romano „Valentina“, „Italijos vaizdai“, „Pasaka

apie gerą senelį, nykštuką Ulduką, ir milžiną Žaliapūgį“ ir kt. Minėjimą ruošia Korp!Giedra.

Gegužė

Čikaga (IL)

Gegužės 1 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. PLC didžiosios salės vakarinėje dalyje rengiamas Lietuvos Dukterų draugijos visuotinis narių susirinkimas. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Susipažinsime su naująja Draugijos valdyba, jos veikla ir ateities planais. Bus kavutė ir vaišės.

Gegužės 1 d., sekmadienį: Jaunimo centro didžiojoje salėje Motinos dienos proga vyks Lietuvos bardo Vyganto Kazlausko koncertas. Dalyvaus gitaristas Tomas Varnagiris bei akordeonistas Matynas Norvilas. Koncerto lėšos bus skiriamos Čikagos lituanistinei mokyklai.

Gegužės 7 d., šeštadienį: Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 St., Lemont, IL 60439 įvyks 53-iasis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Suvažiavimo metu vyks rinkimai. Daugiau informacijos – www.lietuviufondas.org

Gegužės 15 d., sekmadienį: Maloniai kviečiame į Lietuvių Operos premjerą – Franz Lehar operetę „Paganini“, kuri vyks 3 val. p. p. Morton High School auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd, Cicero, IL 60804). Pranešame, kad visi Lietuvos atlikėjai jau turi vizas ir spektaklis tikrai įvyks. Pernai įsigytus bilietus pakeisime į naujus. Bilietus pasikeisti galite sekmadieniais Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte po 9 val. r. ir 11 val. r. Mišių. Pasiteirauti tel. 773-547-0520.

Birželis

Rytų pakrantė

Birželio 30–liepos 3 d., ketvirtadienį–sekmadienį: XV Lietuvių tautinių šokių šventė Baltimorėje. Pagrindinis renginys – liepos 3 d. 1 val. p. p. Royal Farms Arena, Baltimore, MD. Liepos 1–3 d. Hilton Baltimore Hotel vyks lietuviška mugė. Daugiau informacijos tinklalapyje: sokiusvente2016.org/lt.

Rugsėjis

Čikaga (IL)

Rugsėjo 18 d., sekmadienį: Sabre Room pokylių salėje Hickory Hills – dr. Vilijos Kerelytės ir Algimanto Barnišio rudeninis koncertas „Atnešk man dainą“. Koncerto pradžia 3 val. p. p.

Lapkritis

Čikaga (IL)

Lapkričio 5 d., šeštadienį: vyks kasmetinis Lietuvių Fondo pokylis. Apie pokylio vietą ir laiką bus pranešta vėliau.

KOVO / MARCH 20 11.30am
Verbų-Palmių Sekmadienis
ir
Kovo 11 minėjimas

Po minėjimo
"Kugelio + " pietūs

Pietums prašome išankstinės registracijos RSVP; tel. 708-229-2795
el.p. teviskes.parapija@gmail.com arba facebook; teviskes parapija